

Doubrava: Rusové mají oligarchy, Američané plutokracii

[pz prvnizpravy.cz/zpravy/politika/doubrava-rusove-maji-oligarchy-americane-plutokracii](https://prvnizpravy.cz/zpravy/politika/doubrava-rusove-maji-oligarchy-americane-plutokracii)

politika

Emeritní ústecký senátor Jaroslav Doubrava oceňuje, že ve světě, kde nevládnou ultrapravicoví hysterici EU, probíhá seriózní diskuze, jak hluboko již klesla válečnická administrativa USA.

Jaroslav Doubrava, emeritní senátor

6. března 2023 - 06:20

O tématu se senátorem hovořil publicista František Roček.

Rozklad současného mezinárodního řádu popisuje kniha „Asijské 21. století“, kterou napsal Kishore Mahbubani. Knihu vydal Asijský výzkumný institut - Singapurská národní univerzita v roce 2022.

František Roček

Autor Kishore Mahbubani (*1948) je singapurský diplomat a geopolitický konzultant, který též působil jako stálý zástupce Singapuru při OSN, a v letech 2001 až 2002 působil jako předseda Rady bezpečnosti OSN. Jako odborník Mahbubani působí v radách několika institucí v Singapuru, Evropě a Severní Americe. Jeho názory nejsou jenom aktivistické pózy. Jeho kniha je souborem veřejnosti přístupných upozornění, že sice USA mají největší válečný rozpočet na světě, ale ve světě existuje stále více i veřejně dostupných důležitých analýz o úpadku USA a tzv. Západu, na který bohužel doplatíme i my ve středu Evropy.

Co nejvíce na knize senátora Doubravu nejvíce zaujalo?

Doubrava: ***Je fajn, že kniha je bezplatně veřejně dostupná. (https://doi.org/10.1007/978-981-16-6811-1_1) Kdo chce, si ji může stáhnout do počítače. V knize o 270 stranách je řada zajímavých informací, o kterých se v médiích nedozvíme.***

Roček: Třeba i o tom, že v USA vládne plutokracie, čili „společnost strukturována tak, aby se starala o zájmy malé bohaté menšiny, řekněme 10 až 20 % nejbohatších?

Doubrava: ***Ano. Autor uvádí, že není jediný, kdo popisuje USA jako plutokracii. Mnoho předních západních osobností označilo USA za plutokracii, uvádí Mahbubani. Autor konstatuje na začátku kapitoly: „Mají-li se Spojené státy vyhnout plutokracii, musí si nejprve položit bolestné otázky týkající se všudypřítomného vlivu bohatství na její politiku. Je to celkem zbytečný úvod, protože na konci kapitoly autor s povzdechem píše, že existenciální otázka, před kterou dnes americká společnost stojí, zní, zda se dokáže vymanit ze spárů plutokracie poté, co se zmocnila americké společnosti. Jediná brutálně upřímná odpověď, kterou lze na tyto bolestné otázky dát, je ne.***

Roček: Proč ne?

Doubrava: ***Singapurský autor upozorňuje, že přestože USA mají nejsvobodnější a nejvolnější svobodu světovou nezávislých médií, žádné velké noviny nenazývají Ameriku plutokracií. Stejně tak to nedělají ani nejlepší univerzity na světě. Američané věří, že je třeba nazývat***

věci pravými jmény. Přesto, pokud by některý z předních amerických politiků nazval americkou plutokracii plutokracií, spáchal by politickou sebevraždu.

Roček: V knize jsem zaznamenal odkaz autora na Ananda Giridharadase, což je bývalý sloupkař deníku New York Times. Ten poznamenal, že pokud jde o nárůst příjmů od roku 1980, příjmy 1 % nejbohatších se více než ztrojnásobil, ale průměrný příjem tzv. spodní poloviny Američanů před zdaněním zůstal téměř stejný. Též upozorňuje, že USA jsou jedinou vyspělou zemí na světě, kde příjmy dolních 50 % obyvatel klesly za tři desetiletí od roku 1980 do roku 2010.

Doubrava: Ano, autor upozorňuje, že ve většině zemí, zejména v Evropě, vlády hrají rozhodující roli při vyvažování tržních sil a zajišťování pokud možno rovných podmínek pro všechny občany. Tím, že severoamerická administrativa oslabila vládu, oslabila také zajištění rovnosti příležitostí. Výsledkem například je, jak říká Edward Luce, "studie ukazují, že osmák (čtrnáctiletý) z nižší příjmové skupiny, který je v osmé třídě, je na tom hůře než ostatní. Dosáhne v matematice výsledků v horní čtvrtině úspěšnosti, ale má menší šanci odmaturovat než dítě z horní čtvrtiny vyšší příjmové skupiny, které dosáhlo studijních výsledků v dolní čtvrtině úspěšnosti.

Roček: Kritika Mahbubaniho je založená na faktech, což znemožňuje ultrapravicovým žvanilům, aby jeho argumentaci mohli napadnout. Administrativa USA podle blbečků, kteří milují USA, je vyspělou demokracií a zemí velkých možností. Jenže, svět prostých lidí v USA je podobný našemu světu. Není pravda, že tam člověk žije ze dne na den, od výplaty k výplatě.

Doubrava: Na to autor také upozorňuje. Upozornil, že Index sociálního pokroku, který měří blahobyt ve společnostech v několika dimenzích, ukazuje, že USA jsou jedinou velkou vyspělou společností, která zaznamenala zhoršení lidského blahobytu v mnoha oblastech. Z 19. místa v roce 2011 se propadla na 28. místo v roce 2020. Nicholas Kristof spojuje toto zhoršení se "smrtí ze zoufalství" a varuje, že čtvrtina lidí z celkového počtu dětí, které jezdily školním autobusem, je nyní mrtvá kvůli drogám, alkoholu a sebevraždám. Dva ekonomové z Princetonské univerzity, Case a Deaton, rovněž zdokumentovali, že mezi Američany z dělnické třídy panuje "moře zoufalství".

Roček: USA jsou skutečně velmi perspektivní pro lidi se specializovaným vzděláním. To vzbuzuje iluze, že šance mají všichni, ale to je spíše iluze pro nás, pro které je americký kontinent velmi daleko. Ale jaké je obecné východisko?

Doubrava: Něco o tom napovídají zkušenosti s epidemií Covid-19. Zkušenosti z roku 2020 ukazují, že celkově východoasijské společnosti Covid-19 zvládly mnohem lépe než v USA nebo evropské společnosti. Autor zdůrazňuje, že

V rámci pandemie lepší výsledky východoasijských společností potvrzují, že jsme svědky počátku asijského století. Obrovské množství peněz vynaložených v USA obranného rozpočtu nedokázalo zachránit životy. Američanů, kteří zemřeli na následky Covid-19. Virus zabil více Američanů než Američanů, kteří zemřeli ve válkách od druhé světové války. A přesto USA vesele utrácejí více než 700 miliard dolarů ročně na obranu.

Copak to všechno asi vypovídá o demokracii, kterou chce washingtonská administrativa chránit ve světě hlava nehlava?

Co bude dál?

(rp,prvnizpravy.cz,foto:arch.)

Líbil se Vám tento článek?
Nezávislost naší redakce můžete podpořit peněžitým darem převodem na účet

Pro platby ze zahraničí: IBANCZ5601000000438974200277
BIC / SWIFT kódKOMBCZPPXXX

Děkujeme, že nás podporujete!

